

Betydningen av legemiddelinnovasjon i et langsiktig perspektiv

Farmasidagene 2015

Dag Morten Dalen

Prorektor og professor i samfunnsøkonomi

Ernest B. Chain

Nobelprisvinner i 1945

«For min del mener jeg at legemidler er en av vår tids største velsignelser - kanskje den aller største.

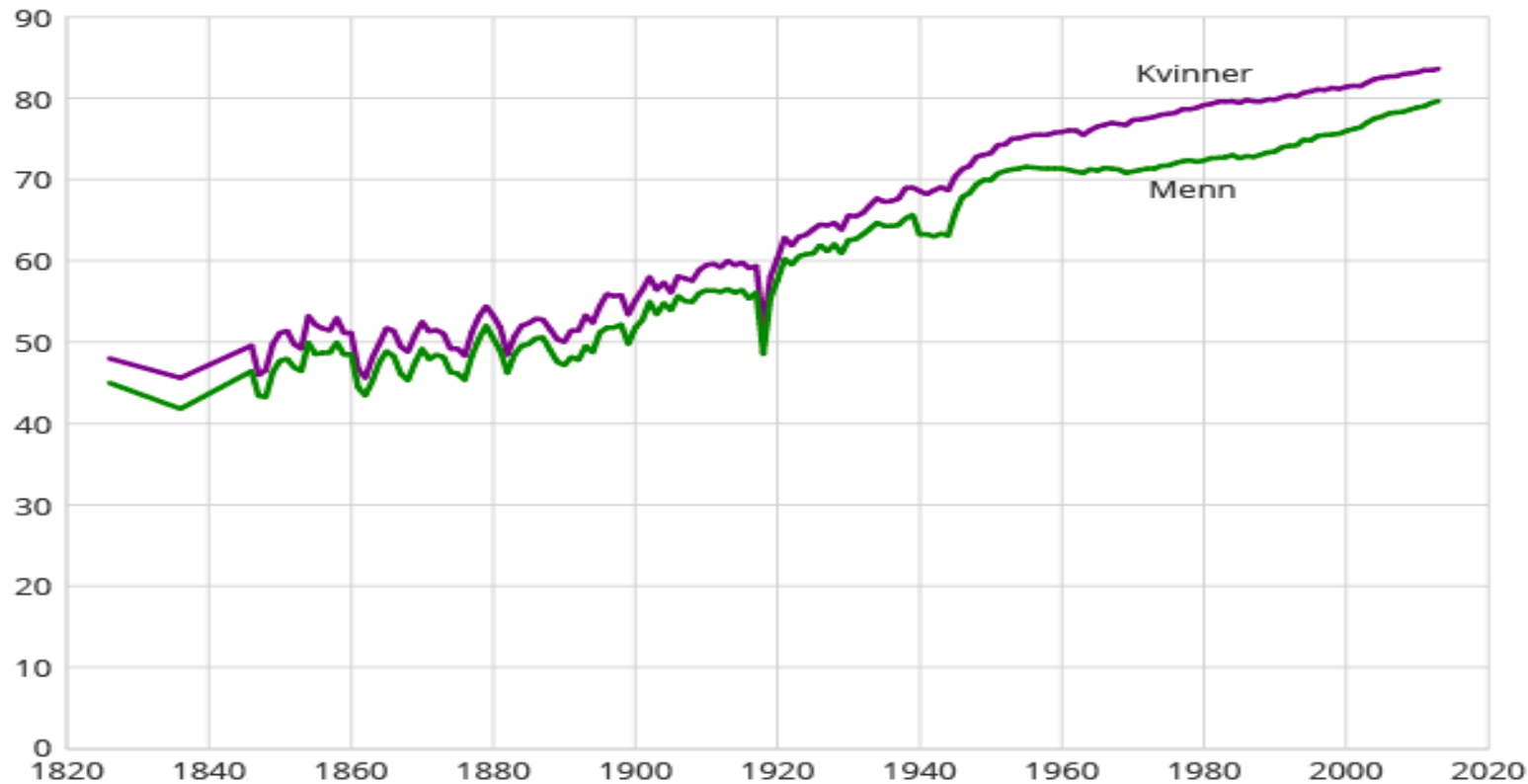
[.....]

Jeg ville virkelig hate å være i den situasjon vi alle var i før arsenalet av moderne legemidler og vaksiner var tilgjengelige for legene [.....]»

Fra NOU 1997:7

Forventet levealder ved fødselen. 1825-2013

Levealder

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Hvor stor del av æren har nye legemidler?

The impact of pharmaceutical innovation on premature mortality, hospital separations, and cancer survival in Australia

Frank R. Lichtenberg

Columbia University

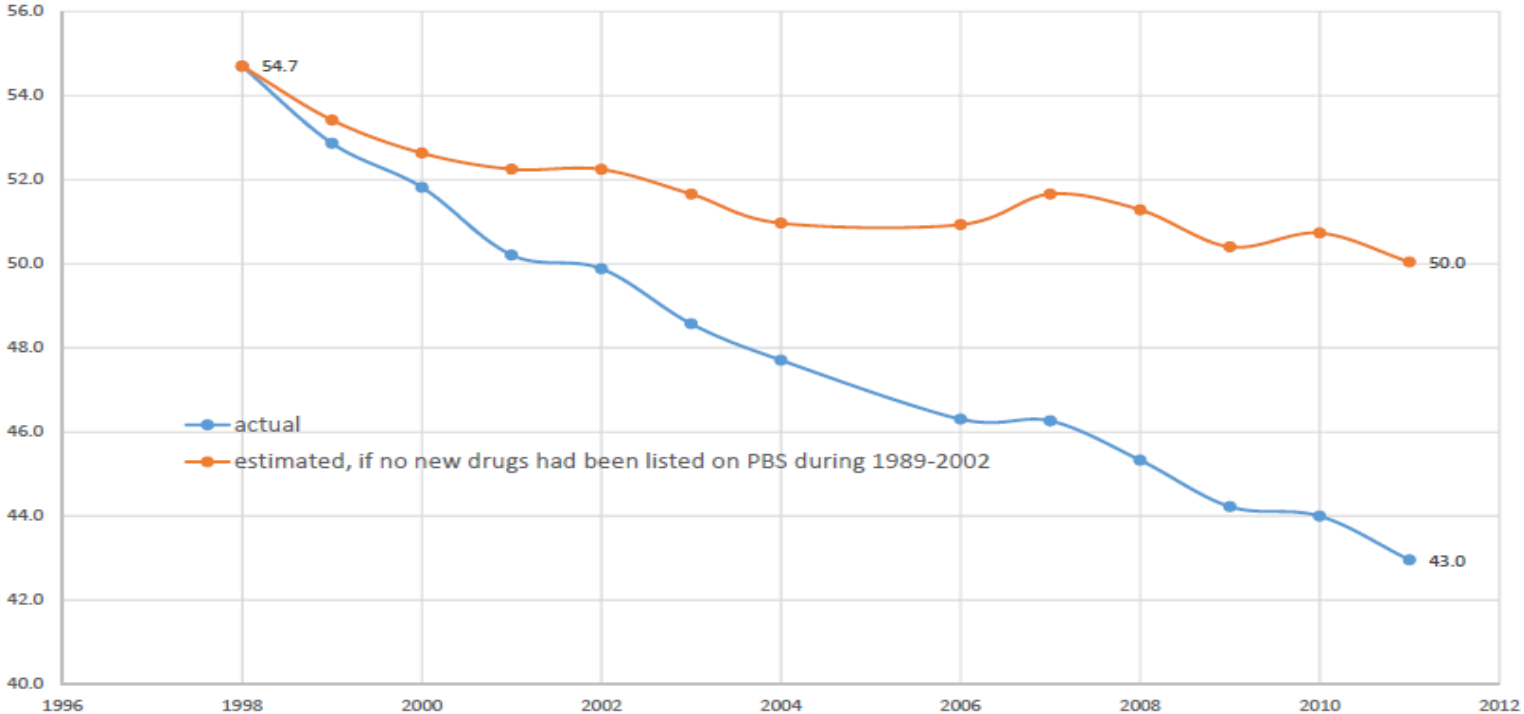
1. november 2015

Hovedresultatene

- **Antall tapte potensielle leveår (før fylte 75) i Australia falt med 24 % fra 1998 til 2011.**
- **Varierer mye mellom diagnosegrupper**

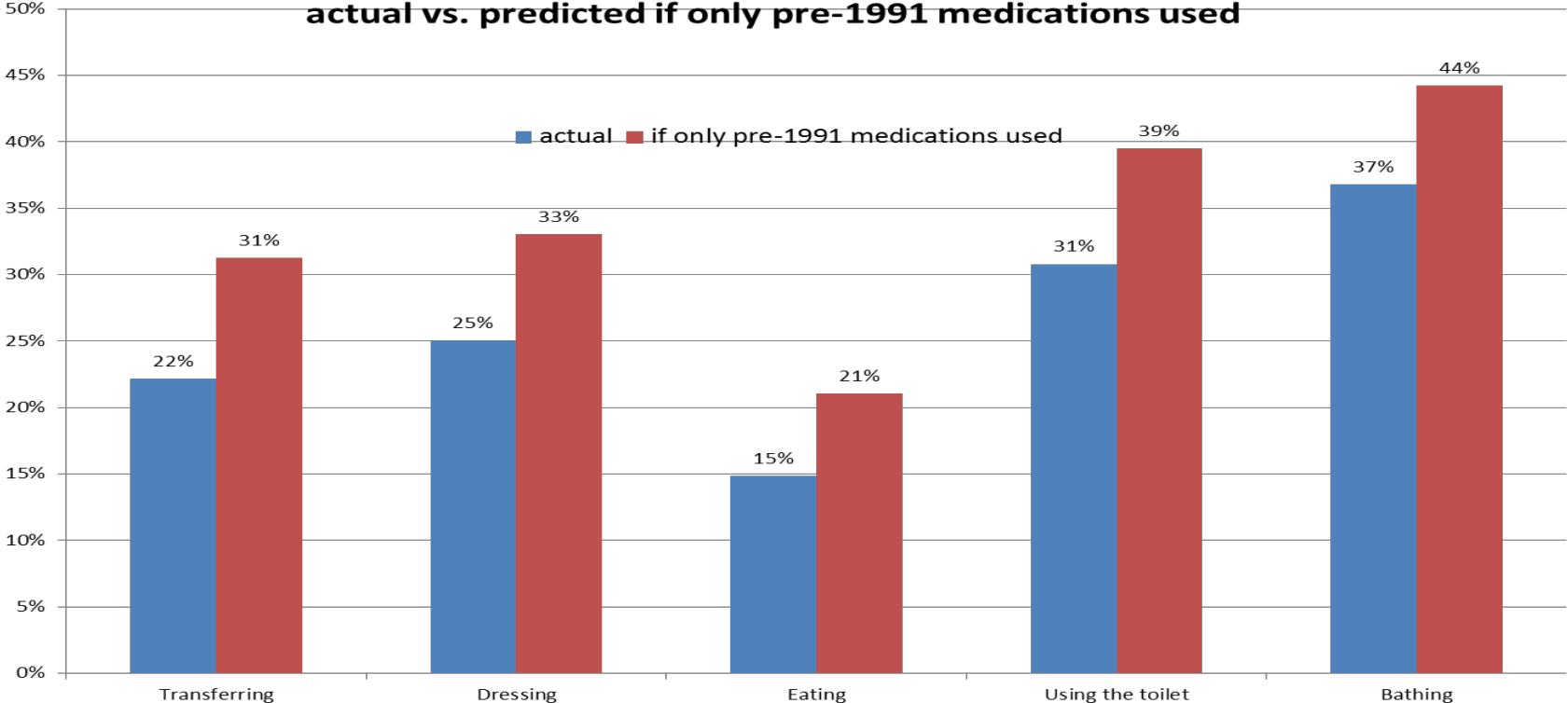
- **60 % av reduksjonen skyldes at nye legemidler tas i bruk.**
- **Uten legemidlene som kom i perioden 1986-1999 ville antall sykehusutskrivninger vært 13 % høyere i 2011.**
- **40 % av økningen i overlevelsesratene (5 år) for kreftdiagnoser tilgang på nye kreftmedisiner**

Figure 6
Premature (before age 75) mortality rate, Australia, 1998-2011:
actual vs. estimated, if no new drugs had been listed on PBS during 1989-2002

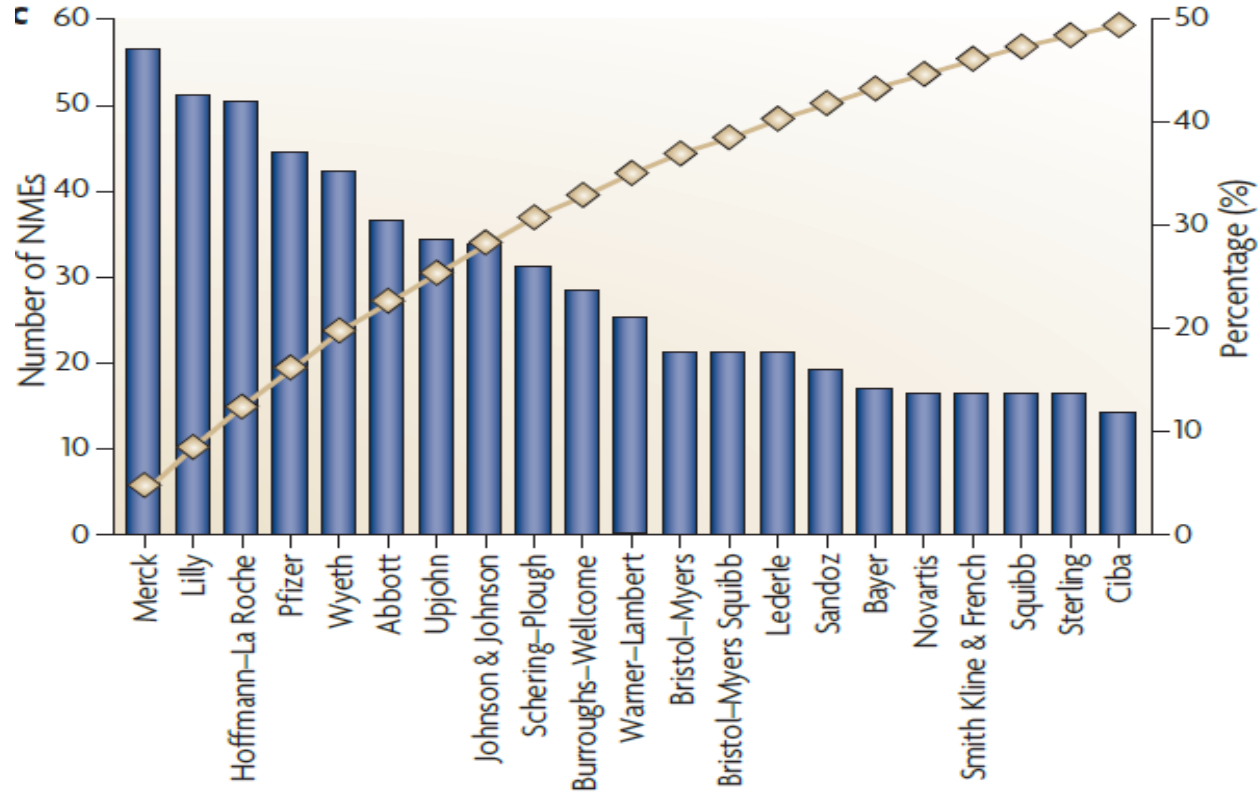

The premature mortality rate is the number of years of potential life lost before age 75 per 1,000 population under age 75 years.

Figure 2
Probability of being totally dependent in 2004:
actual vs. predicted if only pre-1991 medications used

Den private delen av helsetjenesten

1950-2008

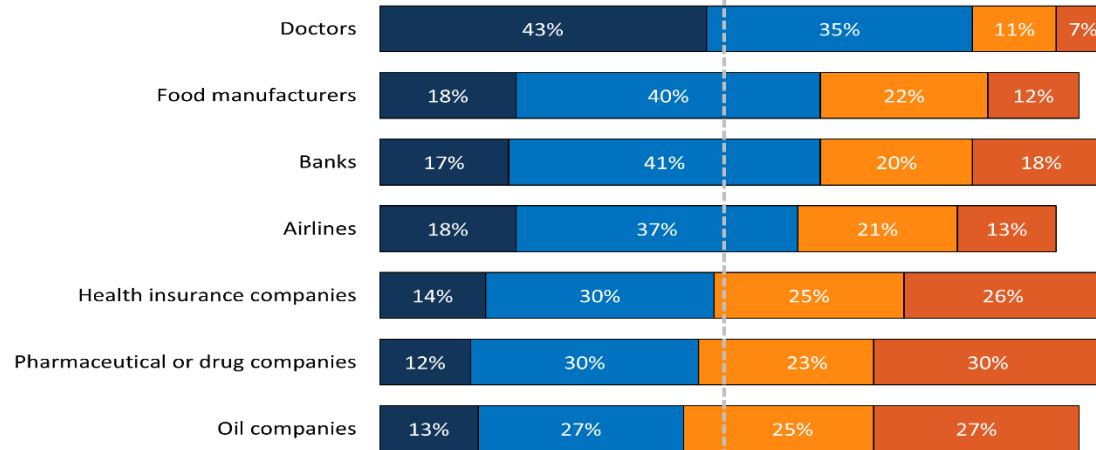
Kilde:
Bernard Munos (2009)

Rufsete rykte

Fewer Than Half The Public Views Drug Companies Favorably

I am going to read you a list of companies and groups. For each one please tell me if you have a favorable or an unfavorable opinion of each.

■ Very favorable ■ Somewhat favorable ■ Somewhat unfavorable ■ Very unfavorable

NOTE: Some items asked of half sample. Don't know/Refused responses not shown.
SOURCE: Kaiser Family Foundation Health Tracking Poll (conducted August 6-11, 2015)

50%

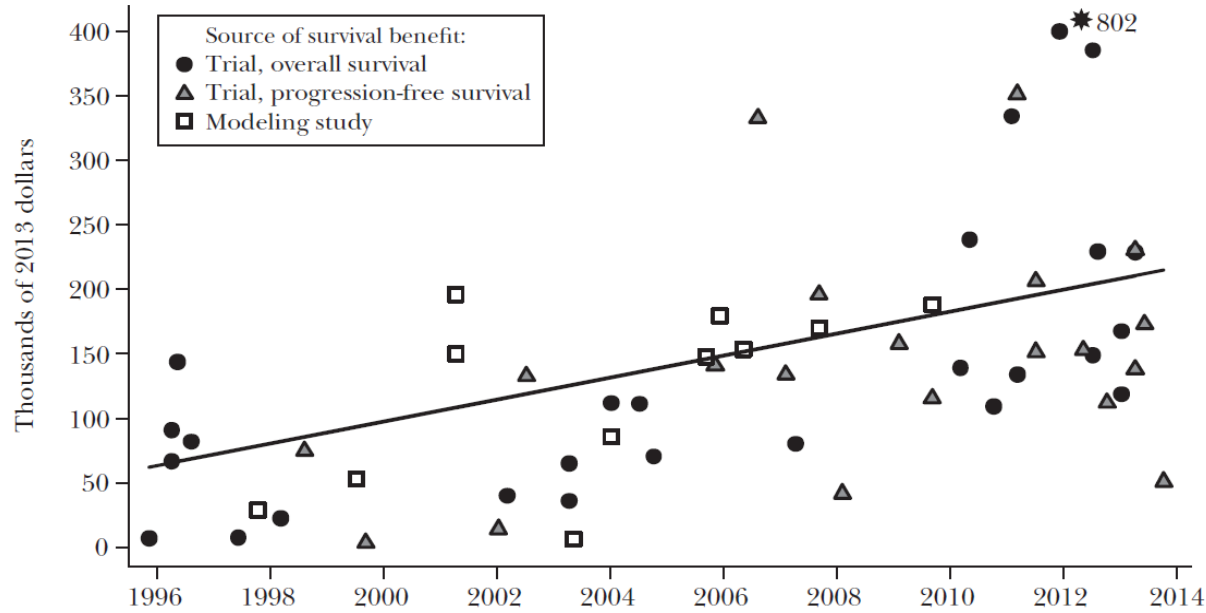
Money matters

- **Globale incentiver for utvikling – ikke nasjonale**
 - Patentordningen og forsikringsordningene
- **USA er innovasjonsmotor – har finansiert helsegevinster i Norge**
 - Acemoglu og Linn (2004):
 - Omsetningsverdi har innovasjonseffekt: 1 % lavere omsetningsverdi, gir 5 % færre nye legemidler.
 - Demografidata fra 1964 til 2000
 - Faktisk legemiddelbruk fra 1980 til 2000
 - FDA-godkjenninger fra 1970 til 2000
- **Patentsystemet er langt fra perfekt**

«Små» forbedringer blir dyrere

Figure 2

Drug Price per Life Year Gained versus Drug Approval Date

Gjennomsnittlig økt overlevelse = 0.46 år

Kilde:
Howard, Bach, Berndt,
Conti (2015)

Norsk legemiddelpolitikk

- **5 millioner mennesker påvirker ikke innovasjonstakten**
- **Utnytte innovasjoner til forbedringer av helse og livskvalitet**
- **Godt beslutningsgrunnlag for politiske prioriteringer – eller informasjon om konsekvenser av politiske valg**
 - Mest mulig helse for et gitt helsebudsjett og legemidlenes rolle
 - Helsebudsjettens størrelse
 - Effekten av prioriteringer på helse, andre offentlige tjenester, privatisering og fordeling (inntekt og helse)
- **Legemiddelindustriens plass i norske helsetjeneste**
 - Samspillseffekter
 - Næringsutvikling
 - Samfunnsansvar

Oppsummering

- Vi lever stadig lengre og nye legemidler er en viktig forklaring
- En privatisert del av helsetjenesten, der avkastning styrer utviklingen
- Norsk helsetilbud er subsidiert av amerikanske skattebetalere, arbeidstakere og pasienter
- Stadig dyrere fremskritt
- Krevende prioriteringer, der beslutningsgrunnlag og konsekvensanalysene blir viktige
- Legemiddelindustrien har en plass i norsk helsepolitikk